కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ షష్ఠ కాణ్డే షష్ఠః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ సువర్గాయ వా ఏతాని లోకాయ హూయన్తే యద్దాక్షిణాని ద్వాభ్యాం గార్హపత్యే జుహోతి ద్విపాద్యజమానః ప్రతిష్ఠిత్యా ఆగ్నీధ్రే జుహోత్యన్తరిక్ష ఏవాఽఽ క్రమతే సదోఽభ్యైతి సువర్గమేవైనం(ల్లో)కఙ్గమయతి సౌరీభ్యామృగ్భ్యాఙ్గార్హపత్యే జుహోత్యముమేవైనం(ల్లో)కగ్ం సమారోహయతి నయవత్యర్చాఽఽగ్నీధ్రే జుహోతి సువర్గస్య లోకస్యాఽభినీత్యై దివఙ్గచ్ఛ సువః పతేతి హిరణ్యగ్ం [౧] హుత్వోద్గృహ్ణాతి సువర్గమేవైనం(ల్లో)కఙ్గమయతి రూపేణ వో రూపమభ్యైమీత్యాహ రూపేణ హ్యాసాగ్ం రూపమభ్యైతి యద్ధిరణ్యేన తుథో వో విశ్వవేదా వి భజత్విత్యాహ తుథో హ స్మ వై విశ్వవేదా దేవానాం దక్షిణా వి భజతి తేనైవైనా వి భజత్యేతత్తే అగ్నే రాధ [౨] ఐతి సోమచ్యుతమిత్యాహ సోమచ్యుతగ్గ్ హ్యస్య రాధ ఐతి తన్మిత్రస్య పథా నయేత్యాహ శాన్త్యా ఋతస్య పథా ప్రేత చన్ద్రదక్షిణా ఇత్యాహ సత్యం వా ఋతగ్ం సత్యేనైవైనా ఋతేన వి భజతి యజ్ఞస్య పథా సువితా నయన్తీరిత్యాహ యజ్ఞస్య హ్యేతాః పథా యన్తి యద్దక్షిణా బ్రాహ్మణమద్య రాధ్యాస- [3] మృషిమార్షేయమిత్యాహైష వై బ్రాహ్మణ ఋషిరార్షేయో యః శుశ్రువాన్తస్మాదేవమాహ వి సువః పశ్య వ్యన్తరిక్షమిత్యాహ సువర్గమేవైనం లోకం గమయతి యతస్వ సదస్యైరిత్యాహ మిత్రత్వాయాఽస్మద్దాత్రా దేవత్రా గచ్ఛత మధుమతీః ప్ర దాతారమా విశతేత్యాహ వయమిహ ప్రదాతారః స్మోఽస్మానముత్ర మధుమతీరా విశతేతి [౪] వావైతదాహ హిరణ్యం దదాతి జ్యోతిర్వై హిరణ్యఞ్జ్యోతిరేవ పురస్తాద్ధత్తే సువర్గస్య లోకస్యాఽనుఖ్యాత్యా అగ్నీధే దదాత్యగ్నిముఖానేవర్తూన్ప్రీణాతి బ్రహ్మణే దదాతి ప్రసూత్యై హోత్రే దదాత్యాత్మా వా ఏష

యజ్ఞస్య యద్ధోతాఽఽత్మానమేవ యజ్ఞస్య దక్షిణాభిః సమర్ధయతి॥[౫]
హిరణ్యగ్ం రాధో రాధ్యాసమముత్ర మధుమతీరా విశతేత్యష్టాత్రిగ్ంశచ్చ||**6.6.1**||

సమిష్టయజూగ్ంషి జుహోతి యజ్ఞస్య సమిష్ట్యై యద్వై యజ్ఞస్య క్రూరం యద్విలిష్టం యదత్యేతి యన్నాఽత్యేతి యదతికరోతి యన్నాఽపి కరోతి తదేవ తైః ప్రీణాతి నవ జుహోతి నవ వై పురుషే ప్రాణాః పురుషేణ యజ్ఞః సం మితో యావానేవ యజ్ఞస్తం ప్రీణాతి షడృగ్మియాణి జుహోతి షడ్వా ఋతవ ఋతూనేవ ప్రీణాతి త్రీణి యజూగ్ంషి [౬] త్రయ ఇమే లోకా ఇమానేవ లోకాన్ప్రీణాతి యజ్ఞ యజ్ఞఙ్గచ్ఛ యజ్ఞపతిఙ్గచ్ఛేత్యాహ యజ్ఞపతిమేవైనఙ్గమయతి స్వాం యోనిఙ్గచ్ఛేత్యాహ స్వామేవైనం యోనిం గమయత్యేష తే యజ్ఞో యజ్ఞపతే సహసూక్తవాకః సువీర ఇత్యాహ యజమాన ఏవ వీర్యం దధాతి వాసిష్ఠో హ సాత్యహవ్యో దేవభాగం పప్రచ్ఛ యథ్సృఞ్జయాన్బహుయాజినోఽయీయజో యజ్ఞే [౭] యజ్ఞం ప్రత్యతిష్ఠిపా ౩ యజ్ఞపతా ౩ వితి స హోవాచ యజ్ఞపతావితి సత్యాద్వై సృఞ్జయాః పరా బభూవురితి హోవాచ యజ్ఞే వావ యజ్ఞః ప్రతిష్ఠాప్య ఆసీద్యజమానస్యాఽపరాభావాయేతి దేవా గాతువిదో గాతుం విత్త్వా గాతుమితేత్యాహ యజ్ఞ ఏవ యజ్ఞం ప్రతి ష్ఠాపయతి యజమానస్యాఽపరాభావాయ॥[౮]
యజూగ్ంషి యజ్ఞ ఏకచత్వారిగ్ంశచ్చ||**6.6.2**||

అవభృథయజూగ్ంషి జుహోతి యదేవాఽర్వాచీనమేకహాయనాదేనః కరోతి తదేవ తైరవ యజతేఽపోఽవభృథమవైత్యప్సు వై వరుణః సాక్షాదేవ వరుణమవ యజతే వర్త్మనా వా అన్విత్య యజ్ఞగ్ం రక్షాగ్ంసి జిఘాగ్ంసన్తి సామ్నా ప్రస్తోతాఽన్వవైతి సామ వై రక్షోహా రక్షసామపహత్యై త్రిర్నిధనముపైతి త్రయ ఇమే లోకా ఏభ్య ఏవ లోకేభ్యో రక్షాగ్- [౬] స్యప హన్తి పురుషఃపురుషో నిధనముపైతి పురుషఃపురుషో హి రక్షస్వీ రక్షసామపహత్యా

ఉరుగ్ం హి రాజా వరుణశ్చకారేత్యాహ ప్రతిష్ఠిత్యై శతం తే రాజన్భిషజః సహస్రమిత్యాహ భేషజమేవాఽస్మై కరోత్యభిష్ఠితో వరుణస్య పాశ ఇత్యాహ వరుణపాశమేవాఽభి తిష్ఠతి బర్హిరభి జుహోత్యాహుతీనాం ప్రతిష్ఠిత్యా అథో అగ్నివత్యేవ జుహోత్యపబర్హిషః ప్రయాజాన్ [౧౦] యజతి ప్రజా వై బర్హిః ప్రజా ఏవ వరుణపాశాన్ముఞ్చత్యాజ్యభాగౌ యజతి యజ్ఞస్యైవ చక్షుషీ నాఽన్తరేతి వరుణం యజతి వరుణపాశాదేవైనం ముఞ్చత్యగ్నీవరుణౌ యజతి సాక్షాదేవైనం వరుణపాశాన్ముఞ్చత్యపబర్హిషావనూయాజౌ యజతి ప్రజా వై బర్హిః ప్రజా ఏవ వరుణపాశాన్ముఞ్చతి చతురః ప్రయాజాన్ యజతి ద్వావనూయాజౌ షట్సం పద్యన్తే షడ్వా ఋతవ [౧౧] ఋతుష్వేవ ప్రతి తిష్ఠత్యవభృథ నిచఙ్కుణేత్యాహ యథోదితమేవ వరుణమవ యజతే సముద్రే తే హృదయమప్స్వన్తరిత్యాహ సముద్రే హ్యన్తర్వరుణః సం త్వా విశన్త్వోషధీరుతాఽఽప ఇత్యాహాఽద్భిరేవైనమోషధీభిః సమ్యఞ్చం దధాతి దేవీరాప ఏష వో గర్భ ఇత్యాహ యథాయజురేవైతత్పశవో వై [౧౨] సోమో యద్భిన్దూనాం భక్షయేత్పశుమాన్థ్స్యాద్వరుణస్త్వేనం గృహ్ణీయాద్యన్న భక్షయేదపశుః స్యాన్నైనం వరుణో గృహ్ణీయాదుపస్పృశ్యమేవ పశుమాన్భవతి నైనం వరుణో గృహ్ణాతి ప్రతియుతో వరుణస్య పాశ ఇత్యాహ వరుణపాశాదేవ నిర్ముచ్యతేఽప్రతీక్షమా యన్తి వరుణస్యాఽన్తర్హిత్యా ఏధోఽస్యేధిషీమహీత్యాహ సమిధైవాఽగ్నిం నమస్యన్త ఉపాయన్తి తేజోఽసి తేజో మయి ధేహీత్యాహ తేజ ఏవాఽఽత్మన్ధత్తే॥[౧౩]

*రక్షాగ్ంసి ప్రయాజానృతవో వై నమస్యన్తో ద్వాదశ చ॥***6.6.3**||

స్ఫ్యేన వేదిముద్ధన్తి రథాక్షేణ వి మిమీతే యూపం మినోతి త్రివృతమేవ వజ్రగ్ం సమ్భృత్య భ్రాతృవ్యాయ ప్ర హరతి స్తృత్యై యదన్తర్వేది మినుయాద్దేవలోకమభి జయేద్యద్బహిర్వేది మనుష్యలోకం వేద్యన్తస్య సంధౌ మినోత్యుభయోర్లోకయోరభిజిత్యా ఉపరసం మితాం

మినుయాత్పితృలోకకామస్య రశనసం మితాం మనుష్యలోకకామస్య చషాలసం మితామిన్ద్రియకామస్య సర్వాన్థ్సమాన్ప్రతిష్ఠాకామస్య యే త్రయో మధ్యమాస్తాన్థ్సమాన్పశుకామస్యైతాన్ వా [౧౪] అను పశవ ఉప తిష్ఠన్తే పశుమానేవ భవతి వ్యతిషజేదితరాన్ప్రజయైవైనం పశుభిర్వ్యతిషజతి యఙ్కామయేత ప్రమాయుకః స్యాదితి గర్తమితం తస్య మినుయాదుత్తరార్ధ్యం వర్షిష్ఠమథ హ్రసీయాగ్ంసమేషా వై గర్తమిద్యస్యైవం మినోతి తాజక్ప్ర మీయతే దక్షిణార్ధ్యం వర్షిష్ఠం మినుయాథ్సువర్గకామస్యాఽథ హ్రసీయాగ్ంసమాక్రమణమేవ తథ్సేతుం యజమానః కురుతే సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై [౧౫] యదేకస్మిన్ యూపే ద్వే రశనే పరివ్యయతి తస్మాదేకో ద్వే జాయే విన్దతే యన్నైకాగ్ం రశనాం ద్వయోర్యూపయోః పరివ్యయతి తస్మాన్నైకా ద్వౌ పతీ విన్దతే యఙ్కామయేత స్త్ర్యస్య జాయేతేత్యుపాన్తే తస్య వ్యతిషజేథ్స్త్ర్యేవాఽస్య జాయతే యఙ్కామయేత పుమానస్య జాయేతేత్యాన్తం తస్య ప్ర వేష్టయేత్పుమానేవాఽస్య [౧౬] జాయతేఽసురా వై దేవాన్దక్షిణత ఉపాఽనయన్తాన్దేవా ఉపశయేనైవాఽపాఽనుదన్త తదుపశయస్యోపశయత్వం యద్దక్షిణత ఉపశయ ఉపశయే భ్రాతృవ్యాపనుత్త్యై సర్వే వా అన్యే యూపాః పశుమన్తోఽథోపశయ ఏవాఽపశుస్తస్య యజమానః పశుర్యన్న నిర్దిశేదార్తిమార్ఛేద్యజమానోఽసౌ తే పశురితి నిర్దిశేద్యం ద్విష్యాద్యమేవ [౧౭] ద్వేష్టి తమస్మై పశుం నిర్దిశతి యది న ద్విష్యాదాఖుస్తే పశురితి బ్రూయాన్న గ్రామ్యాన్పశూన్ హినస్తి నాఽఽరణ్యాన్ప్రజాపతిః ప్రజా అసృజత సోఽన్నాద్యేన వ్యార్ధ్యత స ఏతామేకాదశినీమపశ్యత్తయా వై సోఽన్నాద్యమవారున్ధ యద్దశ యూపా భవన్తి దశాక్షరా విరాడన్నం విరాడ్విరాజైవాన్నాఽద్యమవ రున్ధే [౧౮] య ఏకాదశః స్తన ఏవాఽస్యై స దుహ ఏవైనాం తేన వజ్రో వా ఏషా సం మీయతే యదేకాదశినీ సేశ్వరా పురస్తాత్ప్రత్యఞ్చం యజ్ఞగ్ం సం మర్దితోర్యత్పాత్నీవతం మినోతి యజ్ఞస్య ప్రత్యుత్తబ్ధ్యై సయత్వాయ॥[౧౯]

*వై సమష్ట్యై పుమానేవాఽస్య యమేవ రున్ధే త్రిగ్ంశచ్చ||***6.6.4**||

ప్రజాపతిః ప్రజా అసృజత స రిరిచానోఽమన్యత స ఏతామేకాదశినీమపశ్యత్తయా వై స ఆయురిన్ద్రియం వీర్యమాత్మన్నధత్త ప్రజా ఇవ ఖలు వా ఏష సృజతే యో యజతే స ఏతర్హి రిరిచాన ఇవ యదేషైకాదశినీ భవత్యాయురేవ తయేన్ద్రియం వీర్యం యజమాన ఆత్మన్ధత్తే ప్రైవాఽఽగ్నేయేన వాపయతి మిథునగ్ం సారస్వత్యా కరోతి రేతః [౨౦] సౌమ్యేన దధాతి ప్ర జనయతి పౌష్ణేన బార్హస్పత్యో భవతి బ్రహ్మ వై దేవానాం బృహస్పతిర్బ్రహ్మణైవాఽస్మై ప్రజాః ప్ర జనయతి వైశ్వదేవో భవతి వైశ్వదేవ్యో వై ప్రజాః ప్రజా ఏవాఽస్మై ప్ర జనయతీన్ద్రియమేవైన్ద్రేణాఽవ రున్ధే విశం మారుతేనౌజో బలమైన్ద్రాగ్నేన ప్రసవాయ సావిత్రో నిర్వరుణత్వాయ వారుణో మధ్యత ఐన్ద్రమా లభతే మధ్యత ఏవేన్ద్రియం యజమానే దధాతి [౨౧] పురస్తాదైన్ద్రస్య వైశ్వదేవమా లభతే వైశ్వదేవం వా అన్నమన్నమేవ పురస్తాద్ధత్తే తస్మాత్పురస్తాదన్నమద్యత ఐన్ద్రమాలభ్య మారుతమా లభతే విడ్వై మరుతో విశమేవాఽస్మా అను బధ్నాతి యది కామయేత యోఽవగతః సోఽప రుధ్యతాం యోఽపరుద్ధః సోఽవ గచ్ఛత్విత్యైన్ద్రస్య లోకే వారుణమా లభేత వారుణస్య లోక ఐన్ద్రం [౨౨] య ఏవాఽవగతస్సోఽప రుధ్యతే యోఽపరుద్ధస్సోఽవ గచ్ఛతి యది కామయేత ప్రజా ముహ్యేయురితి పశూన్వ్యతిషజేత్ప్రజా ఏవ మోహయతి యదభివాహతోఽపాం వారుణమాలభేత ప్రజా వరుణో గృహ్ణీయాద్దక్షిణత ఉదఞ్చమా లభతేఽపవాహతోఽపాం ప్రజానామవరుణగ్రాహాయ||[౨౩]

*రేతో యజమానే దధాతి లోక ఐన్ద్రగ్ం సప్తత్రిగ్ంశచ్చ||***6.6.5**||

ఇన్ద్రః పత్నియా మనుమయాజయత్తాం పర్యగ్నికృతాముదసృజత్తయా మనురార్ధ్నోద్యత్పర్యగ్నికృతం పాత్నీవతముత్సృజతి యామేవ

మనుర్బుద్ధిమార్ధ్నోత్త్యామేవ యజమాన బుధ్నోతి యజ్ఞస్య వా అప్రతిష్ఠితాద్యజ్ఞః పరా భవతి యజ్ఞం పరాభవన్తం యజమానోఽను పరా భవతి యదాజ్యేన పాత్నీవతగ్ం సగ్గ్స్థాపయతి యజ్ఞస్య ప్రతిష్ఠిత్యై యజ్ఞం ప్రతితిష్ఠన్తం యజమానోఽను ప్రతి తిష్ఠతీష్టం వపయా [౨౪] భవత్యనిష్టం వశయాఽథ పాత్నీవతేన ప్ర చరతి తీర్థ ఏవ ప్ర చరత్యథో ఏతర్హ్యేవాఽస్య యామస్త్వాష్ట్రో భవతి త్వష్టా వై రేతసః సిక్తస్య రూపాణి వి కరోతి తమేవ వృషాణం పత్నీష్వపి సృజతి సోఽస్మై రూపాణి వి కరోతి॥[౨౫]

వపయా షట్త్రిగ్ంశచ్చ॥**6.6.6**॥

ఘ్నన్తి వా ఏతథ్సోమం యదభిషుణ్వన్తి యథ్సౌమ్యో భవతి యథా మృతాయాఽనుస్తరణీఙ్ఘ్నన్తి తాదృగేవ తద్యదుత్తరార్ధే వా మధ్యే వా జుహుయాద్దేవతాభ్యః సమదం దధ్యాద్దక్షిణార్ధే జుహోత్యేషా వై పితృణాం దిక్స్వాయామేవ దిశి పితౄన్నిరవదయత ఉద్గాతృభ్యో హరన్తి సామదేవత్యో వై సౌమ్యో యదేవ సామ్నశ్ఛమ్బట్కుర్వన్తి తస్యైవ స శాన్తిరవే- [౨౬] క్షన్తే పవిత్రం వై సౌమ్య ఆత్మానమేవ పవయన్తే య ఆత్మానం న పరిపశ్యేదితాసుః స్యాదభిదదిఙ్కృత్యాఽవేక్షేత తస్మిన్ హ్యాత్మానం పరిపశ్యత్యథో ఆత్మానమేవ పవయతే యో గతమనాః స్యాథ్సోఽవేక్షేత యన్మే మనః పరాగతం యద్వా మే అపరాగతమ్। రాజ్ఞా సోమేన తద్వయమస్మాసు ధారయామసీతి మన ఏవాఽత్మన్దాధార [౨౭] న గతమనా భవత్యప వై తృతీయసవనే యజ్ఞః క్రామతీజానాదనీజానమభ్యాగ్నావైష్ణవ్యర్చా ఘృతస్య యజత్యగ్నిః సర్వా దేవతా విష్ణుర్యజ్ఞో దేవతాశ్చైవ యజ్ఞం చ దాధారోపాగ్ంశు యజతి మిథునత్వాయ బ్రహ్మవాదినో వదన్తి మిత్రో యజ్ఞస్య స్విష్టం యువతే వరుణో దురిష్టం క్వ తర్హి యజ్ఞః క్వ యజమానో భవతీతి యన్మైత్రావరుణీం వశామాలభతే మిత్రేణైవ [౨౮] యజ్ఞస్య స్విష్టగ్ం శమయతి వరుణేన దురిష్టన్నాఽఽర్తిమార్ఛతి యజమానో యథా వై

లాఙ్గలేనోర్వరాం ప్రభిన్దన్త్యేవమృక్సామే యజ్ఞం ప్ర భిన్తో యన్మైత్రావరుణీం వశామాలభతే
యజ్ఞాయైవ ప్రభిన్నాయ మత్యమన్వవాస్యతి శాన్త్యై యాతయామాని వా ఏతస్య
ఛన్దాగ్ంసి య ఈజానశ్ఛన్దసామేష రసో యద్వశా యన్మైత్రావరుణీం వశామాలభతే
ఛన్దాగ్స్యేవ పునరా ప్రీణాత్యయాతయామత్వాయాథో ఛన్దస్స్వేవ రసన్దధాతి||[౨౯]
అవ దాధార మిత్రేణైవ ప్రీణాతి షట్చ||**6.6.7**||

దేవా వా ఇన్ద్రియం వీర్యాం౧ వ్యభజన్త తతో యదత్యశిష్యత తదతిగ్రాహ్యా
అభవన్తదతిగ్రాహ్యాణామతిగ్రాహ్యాత్వం యదతిగ్రాహ్యా గృహ్యన్త ఇన్ద్రియమేవ తద్వీర్యం
యజమాన ఆత్మన్దత్తే తేజ ఆగ్నేయేనేన్ద్రియమైన్ద్రేణ బ్రహ్మవర్చసగ్ం సౌర్యేణోపస్తమ్భనం
వా ఏతద్యజ్ఞస్య యదతిగ్రాహ్యాశ్చక్రే పృష్ఠాని యత్పృష్ఠ్యే న గృహ్ణీయాత్ప్రాఞ్చం యజ్ఞం
పృష్ఠాని సగ్ం శృణీయుర్యదుక్థ్యే [30] గృహ్ణీయాత్ప్రత్యఞ్చం యజ్ఞమతిగ్రాహ్యాః సగ్ం
శృణీయుర్విశ్వజితి సర్వపృష్ఠే గ్రహీతవ్యా యజ్ఞస్య సవీర్యత్వాయ ప్రజాపతిర్దేవేభ్యో
యజ్ఞాన్వ్యాదిశథ్స ప్రియాస్తనూరప న్యధత్త తదతిగ్రాహ్యా అభవన్వితనుస్తస్య యజ్ఞ
ఇత్యాహుర్యస్యాతిగ్రాహ్యా న గృహ్యన్త ఇత్యప్యగ్నిష్టోమే గ్రహీతవ్యా యజ్ఞస్య సతనుత్వాయ
దేవతా వై సర్వాః సదృశీరాసన్తా న వ్యావృతమగచ్ఛన్తే దేవా [3౧] ఏత
ఏతాన్గ్రహానపశ్యన్తానగృహ్ణతాఽఽగ్నేయమగ్నిరైన్ద్రమిన్ద్రః సౌర్యగ్ం సూర్యస్తతో వై
తేఽన్యాభిర్దేవతాభిర్వ్యావృతమగచ్ఛన్ యస్యైవం విదుష ఏతే గ్రహా గృహ్యన్తే
వ్యావృతమేవ పాప్మనా భ్రాతృవ్యేణ గచ్ఛతీమే లోకా జ్యోతిష్మన్తః సమావద్వీర్యాః కార్యా
ఇత్యాహురాగ్నేయేనాఽస్మింల్లోకే జ్యోతిర్ధత్త ఐన్ద్రేణాఽన్తరిక్ష ఇన్ద్రవాయూ హి సయుజౌ
సౌర్యేణాఽముష్మింల్లోకే [3౨] జ్యోతిర్ధత్తే జ్యోతిష్మన్తోఽస్మా ఇమే లోకా భవన్తి
సమావద్వీర్యానేనాన్కురుత ఏతాన్ వై గ్రహాన్బమ్బావిశ్వవయసావవిత్తాం తాభ్యామిమే
లోకాః పరాఞ్చశ్చార్వాఞ్చశ్చ ప్రాఽభుర్యస్యైవం విదుష ఏతే గ్రహా గృహ్యన్తే ప్రాఽస్మా ఇమే

లోకాః పరాఞ్చశ్చాఽర్వాఞ్చశ్చ భాన్తి॥[33]
ఉక్థ్యే దేవా అముష్మింల్లోక ఏకాన్న చత్వారిగ్ంశచ్చ||**6.6.8**||

దేవా వై యద్యజ్ఞేఽకుర్వత తదసురా అకుర్వత తే దేవా అదాభ్యే ఛన్దాగ్ంసి సవనాని సమస్థాపయన్తతో దేవా అభవన్పరాఽసురా యస్యైవం విదుషోఽదాభ్యో గృహ్యతే భవత్యాత్మనా పరాఽస్య భ్రాతృవ్యో భవతి యద్వై దేవా అసురానదాభ్యేనాఽదభ్నువన్తదదాభ్యస్యాఽదాభ్యత్వం య ఏవం వేద దభ్నోత్యేవ భ్రాతృవ్యం నైనమ్భ్రాతృవ్యో దభ్నోత్యే- [34] షా వై ప్రజాపతేరతిమోక్షిణీ నామ తనూర్యదదాభ్య ఉపనద్ధస్య గృహ్ణాత్యతిముక్త్యా అతిపాప్మానం భ్రాతృవ్యం ముచ్యతే య ఏవం వేద ఘ్నన్తి వా ఏతత్సోమం యదభిషుణ్వన్తి సోమే హన్యమానే యజ్ఞో హన్యతే యజ్ఞే యజమానో బ్రహ్మవాదినో వదన్తి కిం తద్యజ్ఞే యజమానః కురుతే యేన జీవన్త్సువర్గం లోకమేతీతి జీవగ్రహో వా ఏష యదదాభ్యోఽనభిషుతస్య గృహ్ణాతి జీవన్తమేవైనగ్ం సువర్గం లోకం గమయతి వి వా ఏతద్యజ్ఞం ఛిన్దన్తి యదదాభ్యే సగ్గ్స్థాపయన్త్యగ్ంశూనపి సృజతి యజ్ఞస్య సంతత్యై॥[35]
దభ్నోత్యనభిషుతస్య గృహ్ణాత్యేకాన్న విగ్ంశతిశ్చ||**6.6.9**||

దేవా వై ప్రబాహుగ్గ్రహానగృహ్ణత స ఏతం ప్రజాపతిరగ్ంశుమపశ్యత్తమగృహ్ణీత తేన వై స ఆర్ధ్నోద్యస్యైవం విదుషోఽగ్ంశుర్గృహ్యత ఋధ్నోత్యేవ సకృదభిషుతస్య గృహ్ణాతి సకృద్ధి స తేనాఽఽర్ధ్నోన్మనసా గృహ్ణాతి మన ఇవ హి ప్రజాపతిః ప్రజాపతేరాప్త్యా ఔదుమ్బరేణ గృహ్ణాత్యూర్గ్వా ఉదుమ్బర ఊర్జమేవాఽవ రున్ధే చతుః స్రక్తి భవతి దిక్ష్వే [36] వ ప్రతి తిష్ఠతి యో వా అగ్ంశోరాయతనం వేదాఽఽయతనవాన్భవతి వామదేవ్యమితి సామ తద్వా అస్యాఽఽయతనం మనసా గాయమానో గృహ్ణాత్యాయతనవానేవ భవతి

యదధ్వర్యురగ్ంశుం గృహ్ణన్నాఽర్ధయేదుభాభ్యాన్నర్ధ్యేతాఽధ్వర్యవే చ యజమానాయ చ యదర్ధయేదుభాభ్యామృధ్యేతాఽనవానన్గృహ్ణాతి సైవాఽస్యర్ధిర్హిరణ్యమభి వ్యనిత్యమృతం వై హిరణ్యమాయుః ప్రాణ ఆయుషైవాఽమృతమభి ధినోతి శతమానమ్భవతి శతాయుః పురుషః శతేన్ద్రియ ఆయుష్యేవేన్ద్రియే ప్రతి తిష్ఠతి॥[౩౭]

దక్ష్యనితి విగ్ంశతిశ్చ||**6.6.10**||

ప్రజాపతిర్దేవేభ్యో యజ్ఞాన్వ్యాదిశథ్స రిరిచానోఽమన్యత స యజ్ఞానాగ్ం షోడశధేన్ద్రియం వీర్యమాత్మానమభి సమక్ష్ణిదత్తత్షోడశ్యభవన్న వై షోడశీ నామ యజ్ఞోఽస్తి యద్వావ షోడశగ్గ్ స్తోత్రగ్ం షోడశగ్ం శస్త్రం తేన షోడశీ తత్షోడశినః షోడశిత్వం యత్షోడశీ గృహ్యత ఇన్ద్రియమేవ తద్వీర్యం యజమాన ఆత్మన్ధత్తే దేవేభ్యో వై సువర్గో లోకో [౩౮] న ప్రాఽభవత్త ఏతగ్ం షోడశినమపశ్యన్తమగృహ్ణత తతో వై తేభ్యః సువర్గో లోకః ప్రాఽభవద్యత్షోడశీ గృహ్యతే సువర్గస్య లోకస్యాఽభిజిత్యా ఇన్ద్రో వై దేవానామానుజావర ఆసీథ్స ప్రజాపతిముపాఽధావత్తస్మా ఏతగ్ం షోడశినం ప్రాఽయచ్ఛత్తమగృహ్ణీత తతో వై సోఽగ్రం దేవతానాం పర్యైద్యస్యైవం విదుషః షోడశీ గృహ్యతే- [౩౯] ఽగ్రమేవ సమానానాం పర్యేతి ప్రాతఃసవనే గృహ్ణాతి వజ్రో వై షోడశీ వజ్రః ప్రాతఃసవనగ్గ్ స్వాదేవైనం యోనేర్నిర్ గృహ్ణాతి సవనేసవనేఽభి గృహ్ణాతి సవనాథ్సవనాదేవైనం ప్ర జనయతి తృతీయసవనే పశుకామస్య గృహ్ణీయాద్వజ్రో వై షోడశీ పశవస్తృతీయసవనం వజ్రేణైవాఽస్మై తృతీయసవనాత్పశూనవ రున్ధే నోక్థ్యే గృహ్ణీయాత్ప్రజా వై పశవ ఉక్థాని యదుక్థ్యే [౪౦] గృహ్ణీయాత్ప్రజాం పశూనస్య నిర్దహేదతిరాత్రే పశుకామస్య గృహ్ణీయాద్వజ్రో వై షోడశీ వజ్రేణైవాఽస్మై పశూనవరుధ్య రాత్రియోపరిష్టాచ్ఛమయత్యప్యగ్నిష్టోమే రాజన్యస్య గృహ్ణీయాద్వ్యావృత్కామో హి రాజన్యో యజతే సాహ్న ఏవాఽస్మై వజ్రం గృహ్ణాతి స ఏనం వజ్రో భూత్యా ఇన్ధే నిర్వా దహత్యేకవిగ్ంశగ్గ్ స్తోత్రమ్భవతి ప్రతిష్ఠిత్యై హరివచ్ఛస్యత

ఇన్ద్రస్య ప్రియం ధామో- [౪౧] పాఽఽప్నోతి కనీయాగ్ంసి వై దేవేషు ఛన్దాగ్స్యాసఞ్జ్యాయాగ్స్యసురేషు తే దేవాః కనీయసా ఛన్దసా జ్యాయశ్ఛన్దోఽభి వ్యశగ్ంసన్తతో వై తేఽసురాణాం లోకమవృఞ్జత యత్కనీయసా ఛన్దసా జ్యాయశ్ఛన్దోఽభి విశగ్ంసతి భ్రాతృవ్యస్యైవ తల్లోకం వృఙ్క్తే షడక్షరాణ్యతి రేచయన్తి షడ్వా ఋతవ ఋతూనేవ ప్రీణాతి చత్వారి పూర్వాణ్యవ కల్పయన్తి [౪౨] చతుష్పద ఏవ పశూనవ రున్ధే ద్వే ఉత్తరే ద్విపద ఏవావ రున్ధేఽనుష్టుభమభి సం పాదయన్తి వాగ్వా అనుష్టుప్తస్మాత్ప్రాణానాం వాగుత్తమా సమయావిషితే సూర్యే షోడశినః స్తోత్రముపాకరోత్యేతస్మిన్వై లోక ఇన్ద్రో వృత్రమహన్థ్సాక్షాదేవ వజ్రమ్భ్రాతృవ్యాయ ప్ర హరత్యరుణపిశఙ్గోఽశ్వో దక్షిణైతద్వై వజ్రస్య రూపగ్ం సమృద్ధ్యై॥[౪౩]

లోకో విదుషష్షోడశీ గృహ్యతే యదుక్థ్యే ధామ కల్పయన్తి సప్తచత్వారిగ్ంశచ్చ||**6.6.11**||

సువర్గాయ యద్దాక్షిణాని సమిష్టయజూగ్ంష్యవభృథయజూగ్ంషి స్ఫ్యేన ప్రజాపతిరేకాదశినీమిన్ద్రః పత్నియా ఘ్నన్తి దేవా వా ఇన్ద్రియం వీర్యన్దేవా వా అదాభ్యే దేవా వై ప్రబాహుక్ప్రజాపతిర్దేవేభ్యస్స రిరిచానష్షోడశధైకాదశ||**11**||

సువర్గాయ యజతి ప్రజాస్సోమ్యేన గృహ్ణీయాత్ప్రత్యఞ్జుహ్ణీయాత్ప్రజాం పశూన్త్రిచత్వారిగ్ంశత్॥౪౩॥

సువర్గాయ వజ్రస్య రూపగ్ం సమృద్ధ్యై॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి షష్ఠ కాణ్డే షష్ఠః ప్రశ్నః॥

॥షష్ఠ కాణ్డః సమాప్తః॥